

De onderpresteerder als st

Herken je dit? Toen je uitvond dat je kinderen slim waren, keek je opeens in de spiegel. Oeps.... Dit gaat ook over mij! Zo is het mij tenminste vergaan. Toen mijn kinderen vastliepen, kwam mijn ontwikkeling in een stroomversnelling.

Het heeft me veel gebracht. Ik ben er zeker van dat mijn kinderen daarvan hebben geprofiteerd. Het maakte me stabiel, zodat ik er meer voor hen kon zijn. Het heeft gezorgd dat ik mijn emoties niet op hen zou projecteren. Zo werden ze niet nog eens extra belast door wat ik in mijzelf te verwerken had.

Ik wil mijn verhaal graag delen met jullie als ouders. Wie weet herkennen jullie iets, en kan dat helpen in je eigen proces. Zodat ook jullie voor je kinderen een veilige basis kunnen zijn.

Dit is mijn verhaal: Terugkijkend kan ik zeggen dat ik op school altijd een onderpresteerder ben geweest. En dan van het meest tricky soort: de succesvolle leerling. Ik heb een gymnasiumdiploma en ben cum laude afgestudeerd aan de universiteit. En toch had ik veel meer in mijn mars, vooral op creatief gebied.

Ik kon goed handwerken maar ook heel goed out-of-the-box denken. Vooral dat laatste werd nergens gewaardeerd. Je moest

je aanpassen en vooral leren de dingen te doen zoals ze van je verwacht werden. Van buiten was er weinig aan mij te merken. Altijd vrolijk doen, het masker hooghouden. Van binnen voelde ik me niet zo. In de puberteit was ik zelfs ronduit depressief, al kende ik dat woord toen niet.

Ik ben opgegroeid in de jaren zestig en zeventig van de vorige eeuw. Toen was het doodgewoon dat kinderen vooral moesten doen wat ouderen zeiden. Ook thuis. Ik had warme ouders, die van me hielden. Toch hebben ze niet gezien hoe ik al heel jong in de aanpasmodus stond, en wat dat met me deed. Dat het me al heel jong erg inperkte, en uiteindelijk doodongelukkig heeft gemaakt.

Ik was een verlegen en duimzuigend meisje. Volgens iemand die me als kind heeft gekend, sprak ik altijd heel zacht. Mijn ouders vonden mij niet schoolrijp: niet bij de start van de

s succesvolle leerling

IN DIT VERHAAL VERTELT ILSE REIJGWART HEEL OPENHARTIG OVER HAAR LEVEN. DIT VERHAAL VERSCHIJNT IN TWEE DELEN. IN SIGNAAL 52 VERSCHIJNT DEEL 2

kleuterschool, en ook niet bij het begin van de lagere school. Mijn moeder vond het niet prettig om mij op de eerste schooldag los te laten. Maar ik zei: ga maar weg! Het moest immers toch, of zij er nu bij was of niet. Ik denk achteraf dat het de moeder wanhoop was.

De kleuterschool was vooral eng. Ik deed braaf wat mij werd opgedragen, en niets anders. In mijn herinnering moesten we heel vaak 'prikken': prikjes geven op de buitenlijnen van een figuurtje uit een kleurplaat: netjes naast elkaar, zodat je het figuurtje op het laagst simpelweg uit het papier kon drukken. Ik deed het braaf, maar wat was dat saai!

Ik had geen keus, want als je dit niet deed, kwam de juf met haar schaar. Dan werd je figuurtje uitgeknipt en had het geen kartelrandjes. Dat was een schande. Iedereen kon zien dat je je best niet had gedaan. Een enkeling weigerde om te prikken.

Die hadden dus altijd van die gladde randjes. Ik begreep niet dat hun dit niets kon schelen.

Net zo stom als prikken, was dat we altijd hand in hand, in rijtjes van 3, zingend de school uit moesten lopen. Ik vond het vervelend maar verdroeg het zonder protest.

Verder was het ronduit eng op die school. Ik vond de kinderen gemeen en de juffen erg streng. Tegen mij dan, niet tegen die gemene kinderen. Want die hadden wel manieren om onopgemerkt te blijven, als ze elkaar met een schep op het hoofd sloegen. Of als ze mijn mooiste zakdoekje aan flarden scheurden. Of de andere meisjes hun oorbelletjes uit de oren trokken, rats, naar beneden, zodat de oorlel scheurde.

Ik heb ooit mijn nagels gekleurd met de krijtjes van het bord. Ik voelde me zo mooi! Toen zei juf tegen me dat ik dat krijt gestolen

Ik heb ooit mijn nagels gekleurd met de krijtjes van het bord. Ik voelde me zo mooi!

had. Het was of ik uit de hemel viel! Ik was dus geen prinsesje, maar een dief. Eerlijk gezegd begreep ik er niets van. Het maakte wel dat ik verder in mijn schulp kroop.

Thuis was ik een heel ander kind. Wij woonden in de binnenstad, dus buitenspelen kon niet. Wij hadden gelukkig een grote woonkeuken, waar je heerlijk kon knutselen. Daar mochten we rommel maken zoveel we wilden. Ik bedacht altijd wat we zouden

De onderpresteerder als *succesvolle leerling*

Atheneum of gymnasium, dat was voor de kinderen van de dokter, de notaris en de stationschef.

maken, mijn vriendinnetje en ik. Soms deden ook andere kinderen mee. Materiaal kregen we van de ouders van mijn vriendinnetje, die een winkel in handenarbeid-artikelen hadden.

Er is ook nog een verhaal dat ik op mijn derde jaar een toilettasje zou hebben gehaakt. Alleen, daar geloof ik niets van. Feit is wel dat mijn oma mij al heel jong leerde breien en haken.

De Lagere school ging wel. Toch herinner ik me dat ik bij het leren lezen dacht: waar gaat dit over? Dat kon ik allang. En de tweede klas, met de strengste juffrouw van allemaal, die moest je ook uitzitten. Ik was heel bang voor haar. Ik herinner me dat ik in de zomervakantie bij mijn vader op schoot zat en hem vertelde hoe ik opzag tegen school. Maar je moest erheen.

Dus ik ging, ook al moest ik vaak voor schooltijd overgeven. Als het weer eens heel erg was geweest, seinden mijn ouders de juffrouw in. Dat was goed bedoeld. Dan mocht ik met juf mee de koffie rondbrengen. Koffie zetten voor alle meesters en juffen was een van haar extra taken. Samen met haar door de gangen, dát was pas eng....

Later heb ik op een reünie ervaren dat dit eigenlijk een heel lieve juf was. Ook zij stond onder druk, van de hoofdmeester. Ze was gewoon zenuwachtig, dat maakte haar prikkelbaar. Ze was nog jong en had altijd heel grote klassen; twee eerste klassen werden samengevoegd tot één tweede van zo'n 40 leerlingen.

In de hogere klassen hadden we leukere juffen en meesters. Ik heb twee jaar mogen genieten van de leukste meester van de school. Dat was een voorrecht. Van hem heb ik veel geleerd, ook over de wereld, waar ik nu nog profijt van heb. En hij kon zo mooi voorlezen! Toch zag ook deze meester niet wat ik allemaal in me had. "Een goede HAVO zit er altijd wel in," zei hij.

De hoofdmeester was het roerend met hem eens. Atheneum of gymnasium, dat was voor de kinderen van de dokter, de notaris en de stationschef. Niet voor ons, middenstandskinderen.

Dit is deel 1 van mijn verhaal. In het volgende nummer van Signaal volgt deel 2.

Zie je de kenmerken van onderpresteren? Angstig, alleen doen wat opgedragen is, een groot verschil tussen Ilse thuis en Ilse op school. En de klassiekers: buikpijn en schoolziek.

**Reacties? Herkenning?
Vragen? Mail me op
info@wijkkunnenmeer.nl**

*Ilse Reijgwart
www.wijkkunnenmeer.nl*